

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงในปัญหา และหารูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง มี ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร นโยบายรัฐบาล เสวนากับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว
2. ศึกษาปัญหาโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

3. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
4. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อำเภอหนองบัวเกี่ยวกับมุมมองทัศนคติของชุมชนมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
5. กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยและพัฒนา

6. สร้างแบบสอบถามปัญหาด้านการตลาด โดยให้ครอบคลุมกรอบการพัฒนาด้านการตลาด ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

7. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องก่อน แล้วจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) จำนวน 3 คน

8. นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับชุมชน ในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

9. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างในอำเภอหนองบัว 367 คน

10. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS และทำการแปลผล

ช่วงที่ 2 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนดังนี้

1. นำผลที่ได้จากการแปลค่าทางสถิติการวิจัยมาทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดกระบวนการและวิธีการ ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาด

2. ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วม

3. นำรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดที่สร้างขึ้นจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นรับรองร่างรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง

ช่วงที่ 3 ประเมินทบทวนรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยทีมบริหารจัดการการตลาด จำนวน 3 ครั้ง เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ในการหาปัญหาด้านการตลาดในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง ประชากรได้แก่ประชาชนในชุมชน และผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ 3 ตำบล คือ ตำบลทุ่งทอง ตำบลหนองบัว และ ตำบลหนองกลับ จำนวน 7,732 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 43) จำนวน 367 คน

ช่วงที่ 2 ในการร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน

ช่วงที่ 3 ประชากร และ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินทบทวน ร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วยทีมบริหารจัดการการตลาด จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่นักวิจัยสร้างขึ้นเอง โดย แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการบริหารจัดการด้านการตลาด แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเช็คลิส

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการด้านการตลาด แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ใช้แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม

ช่วงที่ 3 การประเมินทบทวนรูปแบบ ใช้แบบประเมินรูปแบบ การบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มี 3 ระดับ ระดับ 1 ดี 2 พอใช้ 3 ปรับปรุง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัย
2. ศึกษาระเบียบวิธีการวิจัย แบบมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
3. นำแนวความคิด และทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม โดยให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ต้องการ
4. นำแบบสอบถาม ที่ได้สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาขอคำวิจารณ์ และข้อควรแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ

โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. รศ.ดร.ธานี เกสทอง
2. ดร.จุฑาภรณ์ เจริญนุทศ
3. ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์

5. นำแบบสอบถาม ที่ได้มาแก้ไขปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองกับชุมชนใน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงทางสถิติโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบาค (Cronbach)

ช่วงที่ 2 แบบบันทึกสนทนากลุ่ม

1. จัดประชุมสนทนากลุ่ม ตามรูปแบบการสนทนา โดยใช้ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน
2. ในการประชุมสนทนากลุ่ม พิธีกรเป็นผู้แนะนำข้อประชุม และกล่าวเชิญประธานในที่ประชุม ดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยควบคุมให้อยู่ในกรอบ ในประเด็นของวัตถุประสงค์ในการจัดการประชุม ตามเวลาที่ กำหนด (9 ตุลาคม 2548 ณ ห้องประชุม กศน.)
3. ผู้บันทึกการประชุม ในที่นี้คือ นายชำนาญ ภูนาง ทำการบันทึกและเก็บหลักฐานการประชุม โดยใช้แบบบันทึก กล้องบันทึกภาพ และเทปบันทึกเสียง

ช่วงที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแนวความคิด และ ทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบประเมินให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องที่ต้องการ
2. นำแบบประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ขอคำแนะนำ
3. นำร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาด ให้กลุ่มการตลาดจำนวน 15 คน ในอำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ พิจารณา และประเมิน ตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ครั้ง
4. นำผลการประเมินมาทำการวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว หนองกลับ พุ่งทอง และผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองบัว และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกลับคืนกับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้นำท้องถิ่น

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ตำบล เพื่อแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียน ชีวราชการครู ชุมชน รวมถึงผู้เกี่ยวข้อง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามทั้งหมด 367 ชุด ได้ข้อมูลกลับคืนมา 100 %

ช่วงที่ 2 ประชุมสนทนากลุ่มมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมประชุม สนทนากลุ่ม

2. ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความคิด ข้อพิจารณา และข้อเสนอแนะ

3. จัดบันทึกการประชุม และเก็บเอกสารลงความเห็นชอบในร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ไว้เป็นหลักฐาน

ช่วงที่ 3 ประเมินบททวนมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอความร่วมมือไปยังประธานกลุ่มการบริหารจัดการด้านการตลาด และ คณะกรรมการกลุ่มการบริหารจัดการด้านการตลาด ร่วมประเมินบททวนรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาด แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

2. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการตลาด และปัญหาในการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ที่นักวิจัยค้นพบในช่วงที่ 1

3. ประเมินผลโดยกลุ่มบริหารจัดการด้านการตลาด จำนวน 15 คน และ ประเมินตามสภาพจริง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามปัญหารูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ
2. ให้คะแนนแบบสอบถาม
3. นำคะแนนที่ได้จากตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

โปรแกรม SPSS

4. การแปลความหมาย ของคะแนนค่าเฉลี่ย ของปัญหาการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง วรรณสูตร, 2537 : 77)

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า ปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า ปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า ปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า ปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า ปัญหามากที่สุด

ช่วงที่ 2 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลปัญหาที่ได้จากช่วงที่ 1 กำหนดยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ นำเข้าที่ประชุมสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นชอบในร่างรูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ช่วงที่ 3 ประเมินทบทวน รูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน
2. ให้คำตามองค์ประกอบเกณฑ์คุณภาพของการประเมินรูปแบบ

สถิติที่ใช้

1. ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)